

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 544/2022-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou M&M Legal s. r. o., Drieňová 27, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Ing. Marián Borovský, proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 39 Cb 209/2013-262 z 9. novembra 2017 a rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16 Cob 63/2018-319 z 30. apríla 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu vlastníckeho práva podľa Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozsudky všeobecných súdov zrušiť a vec vrátiť „súdu“ na ďalšie konanie a priznať jej finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že predmetom konania pred okresným súdom bola sťažovateľkina žaloba proti žalovanej [REDAKOVANÉ] o zaplatenie sumy 53 829,45 eur s prísl. pozostávajúcej zo splátok leasingovej zmluvy splatných a neuhradených do ukončenia zmluvy a všetkých splátok, ktorých splatnosť by nastala po ukončení zmluvy do dohodnutej doby trvania zmluvy. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu

sťažovateľky zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Okresný súd v bode 31 rozsudku uviedol, že v dôsledku zrušenia lízingovej zmluvy má sťažovateľka nárok na vrátenie poskytnutého plnenia (všetkých splátok leasingu), teda obstarávacej ceny predmetu lízingu a zároveň má nárok na aj na vrátenie predmetu lízingu, keďže je jeho vlastníkom. Hodnota predmetu lízingu jej je poskytnutá tým, že má nárok na zaplatenie všetkých splátok. Preto je podľa okresného súdu potrebné zohľadniť do tejto ceny aj zostatkovú hodnotu predmetu lízingu. V opačnom prípade by sťažovateľka získala hodnotu predmetu leasingu v rámci finančného plnenia, aj samotný predmet lízingu, čím by sa na úkor žalovanej obohatila. Keďže súd nemal ustálené, v akej výške bola sťažovateľka povinná zohľadniť zostatkovú hodnotu predmetu lízingu, nemohol jej priznať žiadne plnenie (bod 29 rozsudku). S týmto názorom bola oboznámená na pojednávaní 17. októbra 2017 (bod 30 rozsudku).

3. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu a doplnil, že podstatná odvolacia námietka sťažovateľky, že okresný súd rozhodol *ultra petitem*, je nedôvodná, keďže okresný súd dostatočne odôvodnil, prečo bolo nevyhnutné zaoberať sa stanovením zostatkovej hodnoty predmetu lízingu. Podľa krajského súdu sťažovateľka v tomto smere neunesla dôkazné bremeno a nič na tom nemení ani skutočnosť, že predmet lízingu sa nachádza u žalovanej. Zo spisu nevyplýva, že by sťažovateľka žiadala predmet lízingu vrátiť tak, ako to predpokladá § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Podľa sťažovateľky došlo k vade zmätočnosti spočívajúcej v nesprávnom procesnom postupe okresného súdu, ktorý sa zaoberal zostatkovou hodnotou predmetu lízingu napriek tomu, si ju neuplatnila v žalobe, čím išiel nad rámec žalobného návrhu a v neodôvodnenom rozsudku. Za nesprávny právny záver považovala názor súdov, podľa ktorého mala odpočítať hodnotu nevráteného predmetu leasingu, ktorý má žalovaná u seba uschovaný.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 2 Obdo 47/2020 z 24. septembra 2020 dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľke doručené 21. decembra 2020.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu nasmerovala sťažovateľka svoju ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta najmä, že

a) konajúce súdy rozhodli *ultra petitem* o nároku, ktorý nebol predmetom konania, čím porušili právo sťažovateľky na spravodlivý proces. Okresný súd sa zaoberal hodnotou predmetu lízingu, hoci to nebolo súčasťou uplatneného nároku. Sťažovateľka si žalobou neuplatnila zostatkovú hodnotu predmetu lízingu;

b) súd tým, že nevzal do úvahy, že predmet lízingu nebol sťažovateľke vrátený, arbitrárne a bez opory skutkového stavu uviedol nepravdivé skutočnosti, čím porušil právo sťažovateľky na spravodlivý proces a právo vlastníť majetok. Súdom vyčíta dezinterpretáciu judikatúry týkajúcej

sa skutkovo odlišných prípadov, keď bol predmet leasingu vrátený, a za absurdné považuje tvrdenie súdov, že mala zohľadniť zostatkovú hodnotu nevráteného predmetu leasingu. Nevrátený predmet zohľadniť nemožno, podľa sťažovateľky ide o ekonomický a právny nezmysel. Hodnota predmetu ani žalovaná nebola;

c) okresný súd svoje skutkové zistenia a právne závery riadne neodôvodnil, resp. ich odôvodnil nesprávnym a nepravdivým skutkovým stavom a odkazom na judikatúru, ktorú sťažovateľka pozná a ktorá je v jej prospech, krajský súd sa nevysporiadal s jej odvolaním a rozhodnutia považuje zároveň za arbitrárne, keďže súdy nezohľadnili vykonané dôkazy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

7. V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom okresného súdu ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom prieskumu zo strany krajského súdu na základe odvolania podaného sťažovateľkou, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom. Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia základných práv napadnutým rozsudkom okresného súdu.

9. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

10. Napadnutému rozsudku krajského súdu potvrdzujúcemu rozsudok okresného súdu sťažovateľka vyčíta, že neobsahuje riadne odôvodnenie, a považuje ho za arbitrárny, a to najmä z dôvodov (rovnako ako v ňou podanom odvolaní aj dovolaní), že v jej veci bolo rozhodnuté *ultra petitem* o nároku (zostatková hodnota predmetu lízingu), ktorý si neuplatnila, a bez zohľadnenia skutočností, že predmet lízingu jej nebol vrátený.

11. Na tomto mieste ústavný súd opakuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, ktorých porušenie je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

12. Sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu namietanej zmätočnosti a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho

súdu ešte nebola vyriešená. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

13. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania napadnutého rozhodnutia krajského súdu z totožných dôvodov, ktoré namieta aj v ústavnej sťažnosti, a to podaním dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Toto právo aj využila a o jej dovolaní najvyšší súd rozhodoval.

14. Vo vzťahu k namietanej zmätočnosti napadnutého rozsudku krajského súdu dáva odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu (najmä body 56 a 57 uznesenia) odpovede na námietky sťažovateľky týkajúce sa odôvodnenia napadnutého rozsudku. Najvyšší súd konštatoval, že rozsudok okresného súdu, ako aj rozsudok krajského súdu spĺňajú kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP, a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné.

15. Podľa názoru ústavného súdu je uvedené odôvodnenie najvyššieho súdu dostatočné pre prijatie záveru, že najvyšší súd sa vecne zaoberal dôvodnosťou uplatneného dovolacieho dôvodu zmätočnosti napadnutého rozhodnutia. Skutočne sa zaoberal podstatnými námietkami sťažovateľky a vyhodnotil ich vecnú opodstatnenosť na podklade obsahu napadnutého rozhodnutia (bod 56 uznesenia). Neobmedzil sa len na formálne skúmanie podmienok prípustnosti dovolania v tom zmysle, či sťažovateľkine námietky možno podriaďiť pod označený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP (ktorý je zároveň dôvodom prípustnosti dovolania). V tejto časti preto ústavný súd odkazuje na uznesenie najvyššieho súdu, ktoré sťažovateľka neoznačila za predmet ústavného prieskumu.

16. V tomto ohľade ústavný súd považuje za primerané požadovať, aby sťažovateľka v ústavnej sťažnosti napadla aj uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania, ak si chcela zachovať možnosť preskúmania vysporiadania sa s námietkou zmätočnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Opakované preskúmanie napadnutého rozhodnutia na základe rovnakých argumentov, aké sťažovateľka uviedla v dovolaní, nie je možné aj s poukazom na požiadavku právnej istoty, ktorá v tomto prípade prevažuje nad právom na prístup k súdu (porov. IV. ÚS 650/2021), a preto v tejto časti považoval ústavný súd za potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

17. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd konštatoval, že namietaná skutočnosť (nezohľadnenie nevrátenia predmetu lízingu) predstavuje skutkovú, nie právnu otázku (bod 70 uznesenia), no napriek tomu vyjadril právny názor, že napriek tomu, že si sťažovateľka žalobou priamo neuplatňovala hodnotu nevráteného predmetu lízingu, konajúce súdy boli povinné ju pri rozhodovaní o nároku sťažovateľky zohľadniť, keďže predmet lízingu bez ohľadu na jeho (ne)vrátenie sťažovateľke je stále v jej vlastníctve (bod 72 uznesenia). V tejto časti sa najvyšší súd z hľadiska formálneho spôsobu rozhodnutia obmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania. Nie je však možné opomenúť, že z materiálneho hľadiska najvyšší súd zaujal stanovisko k meritornej právnej otázke nastolenej v dovolaní.

18. Sťažovateľka spochybňuje ústavnosť napadnutého rozsudku krajského súdu za situácie, keď zároveň nezahrnula do predmetu ústavnej sťažnosti aj uznesenie najvyššieho súdu. Podľa názoru ústavného súdu je aj v tomto prípade primeraná požiadavka, aby sťažovateľka v ústavnej

sťažnosti napadla uznesenie najvyššieho súdu, ak si chcela zachovať námietku o nesprávnom právnom posúdení vzťahujúcom sa na napadnuté rozhodnutie krajského súdu. Opakované preskúmavanie napadnutého rozhodnutia na základe v podstate rovnakých argumentov, aké sťažovateľka uviedla v dovolaní, by podľa názoru ústavného súdu nebolo namieste aj s poukazom na požiadavku právnej istoty, ktorá v tomto prípade prevažuje nad právom na prístup k súdu, a preto aj v tejto časti považoval ústavný súd za potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 19. októbra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu